Ч. 149. Середа 20 (7) липня 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Росийско-японьска війна.

Весь сьвіт політичний з великим напруженєм вижидає вістий з поля війни, де вже в найблизших днях сподівають ся великої події, котра коли не рішить, то готова найбільше заважити в питаню, хто буде панувати на далекім Всходї, Росия чи Японія? Все промавляє за тим, що на долинї ріки Ляо прийде до великої битви, котра рішить о судьбі армії ґен. Курокого, котра внаслїдок впливів адмірала Алексієва попала майже в безвихідне положенє. Знатоки штуки воєнної заповідали зараз від першої хвилї сумний конець цілої кампаниї, скоро лиш вислано корпус ґен. Штакельберґа на поміч для Порт Артура. Штакельберґ не поміг нічого а ґен. Куропаткін був змушений ратувати сей корпус і пересунув осередок своєї операцийної лінії в сторону Гайчу, через що попав ся тепер майже в безвихідне положенє.

Як звістно, Японцї занявши всї гірскі переходи в горах Феншуілїн, взяли армію ґен. Куропаткіна з трох сторін: від полудневого заходу іде ґен. Оку з чотирома дивізиями, від всходу ґен. Нодзу а від північного всходу взяв ся обходити армію ґен. Куропаткіна ґен. Курокі. Скоро би лиш сему послїдному удало ся дїйстно зайти аж до Ляоян і взяти се місто або бодай позициї поза ним на півночи над зелїзницею, то судьба армії ґен. Куропаткіна була би запечатана. Здає ся, що як з одної сторони ґен. Курокі старає ся як найскорше зайти Росиян на лівім крилї, так з другої сторони ґен. Куропаткін старає ся всїма силами удержати для себе отвором відворот на північ до Мукдену. Сю задачу мав сповняти корпус ґен. Келлера, котрий заступив дорогу армії ґен. Курокого перед переходом Мотієн в горах. По всїй імовірности Японцї побили ґен. Келлера і машерують тепер дальше, бо ґен. Куропаткін прислав до Петербурга телеґраму, котра в оглядній формі доносить очевидно о новій великій поражцї Росиян. Куропаткін телеґрафує іменно, що в сторонах коло Янцелїну відбула ся дня 17 с. м. велика битва помежи кольонною ґен. Келлера а армією японьскою. Насампеpед атакували Росияни, однакож в виду пригнетаючої переваги неприятеля мусїли уступити. Відтак заатакували Японцї Росиян і відбула ся битва, котра тревала 15 годин, а в котрій Росияни стратили звиш 1000 людий. Близших вістий о сій битві ще нема; але вже то само, що ґен. Куропаткін не говорить о побідї росийского войска, лиш о пригнетаючій перевазї неприятеля, о стратах і о уступленю росийских відділів, єсть доказом, що Росияни десь в сторонах межи Ляояном а гірским переходом Мотієн потерпіли велику поражку, котра остаточно може статись початком до кінця армії ґен. Куропаткіна.

З иншої депеші ґен. Куропаткіна виходить, що десь на полудневім заходї в тих сторонах як Дашіцяо і гірскі переходи Далїн і Фалїн вела ся також завзята борба. З рапорту самого не можна однакож нічого більше зрозуміти, як що Росияни взглядно Японцї то займали то опускали якісь позициї, коло якихсь місцевостий, котрих на картах не можна відшукати. З цїлого того донесеня виходить остаточно, що Японцї в ночи з дня 15 на 16 уступили ся з переходу Фалїн в сторону передолини Далїн а їх передні сторожі заняли позициї о два кільометри на полудневий Всхід від Фалїна.

Що дїє ся під Порт-Артуром, також не знати. То єсть лиш річ певна, що Японцї обступили кріпость вже зі всїх сторін, заняли гору Такушан на всхід від кріпости і здобули може ще одну або дві з тих укріплених позиций, що знаходять ся на яких 10 кільометрів від самого міста поза фортами і творять другий, внїшний ряд укріплень. О якімсь атаку на кріпость нема й бесїди а росийска аґентия телеґрафічна тепер сама заперечує тому, мов

---

2)

Панна з почти.

(З німецкого — *Артура Ахляйтнера*).

(Дальше).

Кастулеви було досить того балаканя. Він приостає позаду і задержує ся в лїсї, що тягне ся майже аж до берега озера. Молодому докторови було дуже немило, що сей верховинець так мало шанує єго нове достоїньство. Але чи годать ся за се на тих людий негодувати? Звідки можуть они знати, якої то треба суми мудрощів, щоби осягнути докторский капелюх?..

Коли він так роздумує, Лїна тимчасом вийшла дорогою на саму гору, причім засапалась добре а лице їй почервонїло. Вимкнути бічною стежкою вже годї. Кастуль чує, як наближають ся чиїсь кроки, озирає ся і поздоровляє, піднимаючи капелюх. Що се за дама, що сама одна мандрує тут в горах? Лїна кивнула вдячно головою і спішить дальше. Але Кастуль як справдїшний верховинець не може оперти ся цікавости, єго кортить спитати єї по сільскому звичаю про походженє і цїль дороги, та заким він стямив ся, що така настійчива цікавість в містї не уходить, єго уста вже виповіли:

— Здоровенькі були, пані! Також в дорозї? Йдете певно також із зелїзницї і змагаєте до Зедорфу? Що? Так перед нами одна дорога. За вашим дозволом буду вам товаришити. Я іменно родом з Зедорфу, маю честь представити ся: доктор Обергумер!

Піднїсши капелюх, Кастуль приступив до панночки з боку. Лїна усьміхає ся і відповідає любязно:

— Я нова експедиторка і хочу ще нинї обняти моє становище в Зедорфі.

Кастуль здивував ся. Институция жіночих урядників почтових для него нова. Мимохіть питає ся:

— Що ви кажете? Отже тепер урядує панна на почті! Чого то чоловік не доживає, коли так довго не заглядає домів! То старої селянки вже нема на почті?

— Якраз хочу єї звільнити. В дирекциї прийшли до того переконаня, що глухі і на пів сліпі люди не надають ся вже до почтової служби.

— Зовсім природно. Отже тепер дістанемо на почту панночку. Се гарна річ! Тепер люди стануть певно більше писати!

Кастуль прикусив губи: підлесність випала трохи незручно! Селяни з Зедорфу і околиці не пишуть взагалї, бо ся штука для них переважно незвісна.

Поволи ступають обоє гірскою дорогою, аж дістали ся на гору, де перед їх очима простягнула ся синява поверхність озера.

— Чудово! — одушевляє ся Лїна і Кастуль потверджує, що єго сторони се прегарний шмат краю, який справляє правдиву втіху, коли оглядати єго опять по довгім часї.

— Ви, пане доктор, були в столицї певно на студиях?

— Так! Зробив докторат і хочу тепер розпочати дома практику. Знаєте, пані, до сільскої працї я був за дурний!

— Що ви говорите! — сьміє ся Лїна вдоволено.

— То значить, мій старий був тої гадки, і тому я мусїв учати ся. Тепер дуже се мене тїшить.

— Певно... Житє в горах має свої темні сторони.

— Не вже ви сего досьвідчили?

— Особисто ще ні! Але то, що чує ся від товаришок, не дуже ободряє. Та коли сповняти совістно обовязки і віддати ся ревно своїй службі, якось перейде перший і найгірший час.

— Очевидно! Скоро можу вам, пані, в якний спосіб помочи, то служу кождої хвилї радо.

— Дякую щиро! Надію ся, що дам собі якось сама раду.

Ті слова звучали досить сьміло, а що обоє підійшли вже до перших домів села, Кастуль уважав за відповідне віддалити ся. Показав панні дорогу до почтового уряду, що містив ся в селяньскій хатї і був зазначений подвійним орлом, а сам скрутив в бічну уличку, змагаючи до рідної загороди.

Не оден цікавий погляд слїдить молодого кремезного чоловіка. Вкінци зарипуло сбійстє Обергумера і на єго вид повертаючому стає мягко коло серця. Дома! Спокійно стоїть хата, а єї малі вікна мерехтять на сонци. З бесїдки клонять ся єго улюблені цьвіти, гвоздики, що горять яркими барвами, а ґераниї, фуксиї і гортензиї перед вікнами надають закуткови милої,

би Японці під Порт Артуром мали потерпіти великі страти. Згадана аґентия одержала — як каже — лист з Порт Артура, з котрого виходить, що Росияни ще сильнійше укріпили свої позициї і Порт Артур став ся завдяки ґенералови Кондратовичеви кріпостию, котру дійстно годі здобути.

Новинки.

Львів дня 19-го липня 1904.

— **Є. Е. п. Міністер рільництва** бр. Джованелї прибув в дальшій подорожи по Галичинї до Мушини, де відвідав управу скарбових лїсів, а вчера до Криницї і тут оглядав водолїчничі заведеня.

— **Нова ґімназия.** Цїсарскою постановою з дня 5 с. м. зарядженo заснованє державної ґімназиї в Новім Торзї з польским язиком викладовим. З днем 1 вересня с. р. буде отворена I кляса а в слїдуючих роках одна висша кляса, так що в 1911 р. буде повна 8-клясова ґімназия.

— **Нещасливі пригоди.** На ул. Скарбківскій у Львові відорвав ся онодї з третого поверха одної каменицї ґзимс і упав на голову переходячому 7-лїтному хлопцеви Томі Базилевичови, синови канцелярийного помічника в ц. к. Намістництві, наслїдком чого хлопчина перевезений до шпиталю, помер. — На зелїзничім шляху коло Наварні наїхала онодї в ночи льокомотива на сїльску фіру, котрою їхали 2 швецї з Городка до Наварні на ярмарок. Льокомотива розторощила фіру, причім швецї вийшли досить нещасливо, бо оден з них потерпів тяжші рани, а другий лекші.

— **Огнї.** В Берегах самбірского пов. згоріло дня 15 с. м. 15 селяньских загород вартости 70.000 К. Огонь був імовірно підложений. — В Радловичах під Самбором згоріло в ночи з дня 15 с. м. 11 двірских стирт сїна вартости около 3000 К. — На Подїлю поодинокі случаї пожежі зайшли в громадах, в брідскім повітї: Підкамінь, Оріхівчик, Козачина і Волоске, в бережаньскім пов. в громадах: Кросно, Ясівцї, Козлів і Підвисоке, дальше в Нижбірку старім і Суходолї в Гусятинщинї. В послїднім селї згоріла церква, де полишено горіючу сьвічку на вівтари. В Скалатщинї заподіяв значнійшу шкоду пожар в Саджівках, в Тернопільщинї навістив пожар Кутківцї і Кокутківцї, в Теребовельщинї Сади великі, в Збаражчинї Гуляйполе, в Золочівщинї Снович, Коропець і Юськовичі. — В Знесїню під Львовом згоріло минувшої ночи два мешкальні доми і ряд купелевих комірок. До угашеня огню причинили ся окрім львівскої сторожі пожарної також 6 охотничих сторожий з поблизьких сїл.

— **Велика спека** панувала в послїдних днях не лише у нас, але й в цїлій Европі, наслїдком чого богато людий погибло від сонїчного удару. Про такі случаї доносять пр. з Відня, з Франциї, де богато потерпіло робітників при жнивах, а в самім Парижи померло кількадесять осіб, з Іспаниї і з Італиї.

— **Смерть скупаря.** В Кошицях на Угорщинї помер недавно тамошний мешканець Кираль. Цїле своє житє уходив за крайного бідака, котрий ледви міг з дня на день вижити. Із своякамн не сходив ся майже нїколи і тому коли помер, не хотїли нїчого про него знати. Якжеж здивували ся по его похоронї, коли дізнали ся, що скупар перед смертию прикликав до себе нотаря і зробив завіщанє, котрим записав своїй сестрі, яка жила також в найбільшій нуждї, величезний маєток, і то в готівцї. Гроші мав зашиті в подушцї, іменно 80.000 К, а окрім того мав в щадничій касї 30.000 корон і в цїнних паперах 36.000 К. Всьо то забрала тепер сестра.

— **З мілїонера жебрак.** В Льондонї увязнила полїция пяного старого жебрака, котрий в полїциї назвав себе Фіїльдом Едвардом. Перед кількома роками его імя було звістне в цїлій Анґлиї, бо він будував той підморский телеґраф, що веде попід Атляντийский океан. Був богатим мілїонером. В 1891 р. великий біржевий крах зробив з него жебрака. Мілїонер стратив цїле своє майно, а в додатку всадили его до вязницї. Коли відсидів кару, купив собі ручний візок і возив на нім овочі, котрі продавав на улицях Льондону. Незадовго попав в наліг пияньства, став волоцюгою і жив до послїдних часів з жебранини. Тепер віддали его до шпиталю алькоголїків.

— **Смерть Чехова.** З Німеччини наспіла в суботу вість, що Антін Чехов, оден з найвизначнійших росийских письменників сучасної доби, помер в лїчничім заведеню Баденвайлер, наслїдком довгої недуги. Свою лїтературну дїяльність розпочав Чехов, ще як студент в 1880 р., поміщаючи в кількох більших дневниках свої оповіданя, котрі звернули на него відразу увагу лїтературного сьвіта. Відтак Чехов став одним з найплодовитших письменників, а его слава розійшла ся скоро і поза границї Росиї. Єго твори, переважно дрібні оповіданя, визначають ся великим поглубленем людских характерів, причім легкий гумор і ядерність форми надають їм знамя благородної сатири. Були перекладані на всї сьвітові мови і викликали в письменничім сьвітї численні наслїдуваня. На руску мову перекладано також оповіданя Чехова, а богато з них друковало ся у фейлєтонах нашої часописи.

— **Конкурс.** Комітет бурси „Руского Тов. педаґоґічного" у Львові (Вірменьска ч. 2) оголошуе отсим конкурс на приняте хлопців до служби у бурсї. Винагорода: цїле удержанє і 8 до 10 К місячно. Поданя, до котрих долучити треба книжку службову і поручене від місцевого сьвященика, адресувати належить: Заряд бурси руского Тов. педаґоґічного у Львові (Вірменьска ч. 2) і вносити найдальше до дня 20 серпня с. р.

— **Видїл „Шкільної Помочи" в Самборі** розписує отсим конкурс на приняте до Бурси сьв. Володимира Вел. 50 учеників шкіл народних і середних, під слїдуючими условями: 1. Родичі (опікуни) зголосять ся до 15 серпня письменно або устно, предкладаючи послїдне сьвідоцтво шкільне ученика на руки о. Михайла Ортиньского, катехита семинариї і зобовяжуть ся письменно: а) достарчати після умови вікт в натуралїях і доплачувати місячно з гори 2 К, або б) за цїлковите удержанє з гори 20 К місячно. 2. Приняті ученики зложать за зужите інвентара 2 К при вступі. 3. Викажуть ся потрібним білєм, одїжею і ліжком і піддадуть ся осмотрови лїкарскому. На відповідь долучити марку на 35 сот.

теплої принади. Завдяки сему Кастуль може легко переболїти, що входових воріт не прикрашено на его привіт вінками; буденний вигляд хати в нїчім не змінив ся. З шопи роздає ся голосне кудкудаканє курки, що не може досить накричати ся про знесенє яйця. На поли працює рідня, жнучи жито та складаючи в копи. Кастуль глядить тамтуди і усьміхає ся; атже братя і сестри проворнїйші від него, они не за дурні до хлїборобскої працї...

Роздає ся втїшний оклик, з хати вибігає напротив сина розрадувана мати...

— Мамо, дорога, добра мамо!

По щирім поздоровленю наступають сердечні обійми, а потім сива селянка роздивляє ся гордо блестячими очима по стрункім синї.

— Якви ти зробив ся великий, Кастульку! А як заріс! Майже не пізнати! І вже дійсно покінчив науки?

— На перше житє вже! Але в лїкарскім званю треба все учити ся, цїле житє. Лїкар не кінчить нїколи всеї науки, для него приходить все щось нового.

Недовірчиво і налякано лебедить стара селянка:

— Ой лишенько! За тілько гроша, труду і муки ти ще мало навчив ся?! Ну, коби так се почув батько! Не кажи єму нїчого, бо готове нещасте! Ти знаєш, який він. Докторів має за тілько, що за нїчо. Алеж ходи до хати! Миску молока, хлїб і масло я вже наготовила. Ти страх десь голодний з дороги!

Щаслива веде мати найстаршого сина в хату.

Кастулеви стає мило в тій старій, задимленій комнатї, де так давно вже не був, і з вдоволенєм сербає знамените молоко. Мати не зводить з него ока і радїє, що ей любимець так здорово замітає з миски. І розповідає єму, що его комната вже готова, та й великий куфер стоїть вже на горі, а братя і сестрички так вже тїшать ся тим, що є там в серединї.

— Та радість скінчить ся розчарованєм! — сьміє ся Кастуль голосно.

— Якто? Дїти надїють ся, що там в серединї є щось для них!

— Господи Боже! З унїверситету не виносить ся нїчого иншого лише знанє, а як пішло добре, то докторский капелюх!

Селянка дивує ся:

— Такий великий капелюх маєш в куфрі?

Кастуль хоче розтолкувати матери, що треба, однак простодушна верховинка нїяк сего не второпає, і заєдно вірить, що там мусять бути дивні річи.

— А на сьвященика ти справдї таки не вчив ся?

— Нї, я став лїкарем! Я тепер доктор і попробую розпочати практику в рідних сторонах.

— Так, так! Коби лише пішло!

— Мусить піти! Добру волю маю, ну, та й щось путнього я навчив ся.

— То всьо красно... Бажаю тобі щастя, Кастульку! Але воно піде тяжко, думаю. Знаєш, старий дохтір, той не покине нїкого із своїх гостий, і не хорують тут в горах люди майже нїколи, а як що потребують, то поможе звичайно цирулик.

— Тому я скоро відведу воду. О, я зовсїм рад, коли заосмотрю кілька порядно зломаних ніг. Як довго була нагода на сьвіже серум, я видав кілька послїдних риньских і купив то средство, щоби зараз при першім случаю его випробувати. Побачите, матїнко! Чудеса буду ним доказувати.

Мати здивувала ся і глядить несьвідомими очима на вченого сина. На голос тяжких кроків стара зжахнула ся і шепче:

— Батько йде! Держи ся добре! Знаєш его вдачу! — і вибігає напротив чоловіка.

Висока і худощава, а все таки елястична є стать старого Обергумера, котрому віку нїхто не вгадав би, колиб стрепіхатий, білий вус не зраджував, що ґазда переступив уже поріг старечого віку. Лице сьвіже, опалене на острім воздусї, руки мозолисті від твердої працї, голі колїна брунатні, короткі, шкіряні штани порепані і зношені, розхрістані груди та рамена брунатні, як далеко не закриває їх сорочка. На сивій голові розсїпаний капелюх, котрого барву годї означити, бундючно прикрашений одним пером. Взагалї старий виглядає такий сьвіжий і кремезний, що міг би ще змірити ся з трома молодими. Далеко менша жінка кличе єму назустріч:

— Старий, Кастулик вже прийшов!

— Знаю вже! — бурмотить старий Обергумер і згинає ся в дверех, щоби не ударити головою в одвірок.

Кастуль йде напротив батька і витає его.

Бистрий погляд ясних очий спинюєсь на молодци, а відтак батько подає синови руку, холодно, без особлившого зворушеня:

— Витаю, вкінци дома! Вже вивчив ся? Ну, тревало досить довго! Шкода часу і тілько гроша! Щож тепер зробиш з собою?

Кастуль має остру відповідь на язицї: їдкий натяк на страту часу і гроша вражає его тим більше, що він досить тяженько набідив ся за лекциями а від батька зовсїм не дістав якоїсь значнїйшої підмоги, так що навіть промоцийні кошти заплатив за него один добродїй.

Мати поспішила з успокоюючою заміткою:

— Кастуль є вже доктором і хоче у нас лишити ся!

— І що буде робити? — питає остро старий і сягає по бохонець хлїба.

Кастуль пояснює легко тремтячим голосом:

— Хочу розпочати практику в рідних сторонах. В окружного лїкаря в повітовім містї я вже оповістив ся, всьо в порядку. Тепер ходить лише о пацієнтів.

Погляд старого Обергумера на лїкарску практику сина мало чим ріжнив ся від погляду, який молодому лїкареви довело ся вже почути по дорозї від лїсничого або почтаря. І Кастуль тому лише запанував над своїм зворушенєм, що батькові слова не були для него новиною. Впрочім немилий настрій розвіяла старенька мати, котра то жартами то добрячим

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 19 липня. З причини великої спеки було тут в послідних двох днях дуже богато случаїв пораженя від сонця.

Борислав 19 липня. Вчерашний день минув спокійно. Зато в ночи арештовано двох робітників за ексцеси. Около 2 години в ночи підкинув хтось до толочні Товариства маґазинового коробку наповнену порохом з льонтом умоченим в мази і запаленим на кінци. Порох вибухнув, але офіцир з асистенциєю войсковою стоячою на варті угасили горіючу коробку і не допустили до того, щоби займила ся розлита ропа і викликала якусь необчислиму катастрофу. Ниві побили страйкуючі робітники кількох робітників, що ішли на роботу до копальні воску. Чотирох ексцедентів арештовано.

Токіо 19 липня. (Бюро Райтера). Японьский контрторпедовець Ґаґатозі прихопив джунку, що везла почту з Порт Артура до Чіфу. Листи відносячі ся до справ войскових і марских, що містили в собі цінні інформациї, задержано, листи приватні відослано до Петербурга з просьбою, щоби їх доручено адресатам.

Петербург 19 липня. Російска аґенция телеґрафічна доносить: На запитане з Ляояну о страти, які Японці потерпіли дня 11 с. м. (Алексієв доносив о 30.000 *Ред.)* підчас атаку на Порт-Артур, одержали ми звістку, що всі дотеперішні донесеня о тих стратах не мають ніякої позитивної основи. Наш кореспондент одержав (?) з Порт Артура письмо, котре звучить: Всі маємо тут довіре до ґен. Штесля. Єго певність побіди додає відваги війску і цивільному насеменю. Ґен. Фок здержує на передних позициях Японців. Ґен. Кондратович скріпляє Порт Артур кождого дня. На горбах, о котрих говорено, що не можна на них виставити батерий, батериї вже уставлено так, що нині кріпость стала ся неможливою до здобутя. (Таке письмо можна було написати й в Петербурзі. *Ред.*).

НАДІСЛАНЕ.

Поїзди льокальні.

Приходять до Львова.

З **Брухович** 6·42, 7·30, 11·45 рано, 3·00, 4·30 і 5·03 по полудни, 7·54 і 8·59 вечером (до 11/9 вкл.)

З **Янова** 8·20 рано, 1·16, 4·45 по полудни, 9·25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.) 10·10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в неділї і сьвята).

Зі **Щирця** 9·35 вечером (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

З **Любіня** вел. 11·35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділї і сьвята).

Відходять зі Львова.

До **Брухович** 5·48 рано, 9·30 і 10·50 перед полуднем, 1·05, 3·35 і 5·05 по полудни, 7·05 і 8·04 вечером (від 8/5 до 11/9 вкл.)

До **Янова** 6·50 рано, 9·15 перед полуднем (від 1/5 до 30/9 вкл.), 1·35 по полудни (від 15/5 до 31/8 в неділї і сьвята, 3·18 по полудни (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5·48 по полудни.

До **Щирця** 1·45 по полудни (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

До **Любіня** вел. 2·15 по полудни (від 15/5 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

вговорюванєм успокоїла старого і звела розмову на що инше. До помочи станув їй обід, за котрим старий Обергумер навіть повеселійшав.

Всеж таки в души Кастуля розчароване, якого зазнав при першій стрічи, зовсім не змаліло. Вже першого дня він пізнав, що єго побут на рідині випаде далеко не так щасливо, як він собі в місті уявляв. Але молодеча енерґія і охота до ділання не давали єму упасти на дусі.

II.

Ліна дістала ся скоро в чужім селі до своєї цілн. Подвійний орел вказав їй відразу цісарско королївску почту, як лише отворив ся перед нею дальший вигляд. Правду кажучи, місце єї будучої діяльности не дуже виглядає принадно; без почтової вивіски годі було б розріжнити сей будинок від всякої иншої селяньскої хати. Долом мурований, горішний поверх з дерева, що посіріло на воздусї; вікна малі; всяка дрібна худоба і кури облягають домівку ґаздині, що стала неспосібною до дальшої служби на почті. Вікна мають зелізні крати, отже тут певно почтова канцелярия. Ластівки влітають і вилітають із сіний, одинокий добрий знак при обниманю служби в горах. Ліна шепче: „Ластівки приносять щастє! Певно і для мене!“

Мала собака, що на перший погляд зраджувала споріднене з ловецким псом, вискочила напротив Ліни, коли війшла до сіний, і ставувши з вищиреними зубами під канцелярийними дверима, боронила вступу.

Ліна вибухає сьміхом. Отже собака є державним сторожем почти і буде очивидно також на буде завзято берегчи почтову касу і житє експедиторки.

— Славний з тебе песик! — хвалить Ліна люте зьвіря, що аж тепер порядно розкричало ся.

З комнати виходить стара селянка, недбало одіта, з великими очицями на носї а повисше з зеленим покровцем, який носять звичайно недужі на очи. Селявка обводить руками по стіні і кличе:

— Хто то? Канцеляриї нині вже не отворю!

Ліна не може укрити глумливої усьмішки. В ясний день почта мимо приписаних урядових годин зачинена — се цікаві відносини.

— Я нова експедиторка Ліна Кляйнґрос. Чи то ви хозяйка з долішного кута?

Женщина крикнула обиджена:

— Я почтмайстриха, розумієш? А коли ти нова експедиторка, то мушу вже сказати, що було би ліпше, як би ти зовсім була не приходила!

— Дуже чемно! А чомуж то, коли вільно спитати?

— А бо така міска панунця, для котрої різницкий візок поганий, не доросла до того, щоби заняти моє місце. Чи хто таке видав? Така красна бричка для неї зла! Гляди но, щоби ти ще не пішла до вівтаря пішки, як іно хто буде такий дурний і оженить ся з почтовою панною, що вскихає з голоду!

Ліна розсьміяла ся голосно; ніколи в сьвіті не надіяла ся такого привитаня. В такім домі служба може бути ще дуже мила.

Недовірчива баба домагає ся „леґітимациї“:

— Покажи декрет від дирекциї!

— Маю єго в подорожній торбі, котру слуга мав сюди привезти. Де торба?

— В канцелярії, але нині канцелярії я не відмикаю.

— Почтмайстрихо, щось вам скажу. Канцелярия мусить бути отворена від осьмої до дванайцятої перед полуднем і від другої до шестої по полудни. Я відбираю урядоване ще нині, таке капарство в службі мусить скінчити ся! Видайте мені сейчас мій клунок, покажіть мені мою комнату а відтак передайте мені уряд, гроші і службу!

— Ах, шкода, що я нічого не виджу! Тобі, зухвальнице, варто приглянути ся! Чи чував хто таке? Ледви влїзла в хату, а вже хоче мені, почтмайстрисї, приказувати! Я плюю на кождого комісаря, а таку експедиторку маю десь, ось що!

— Можете мати, як вам до вподоби. Коли до пів години не передасьте мені уряду, забираю ся назад, іду до Інсбрука і доношу про всьо дирекциї. Що буде дальше, побачите!

Гнївно кидає баба ключ від канцелярії панні під ноги і кричить:

— Роби, що хочеш! Більше мене нічо не обходить!

— Чекайте, почтмайстрихо! При передачі почтової каси мусите бути присутні. Чи ви перечислили гроші і затягнули до книжки?

— Нічого не маю і нічого не роблю. А ти від чого?

Негодуючи відійшла селянка. Ліна підносить ключ і отвирає канцелярийні двері. Стухлий і гнилий сопух ударив на неї — комната не провітрювана кілька місяців. В кутах валяють ся купи бараболь і чоснику. Цісарско-королївска почта служить, видно, за комору. Хитливий стіл з малими поличками на листи, невеличка зелізна скринька на урядові гроші, шафа і ліжко з двома кріслами, сточеними від червяків, ось ціла обстанова. Навіть годинника нема, зате видно палиці і коси, бичівна, вилки до гною і т. п. Гарний почтовий уряд! Шкода, що чогось подібного не бачать пани з дирекциї!

Ліна сплеснула в долоні, оглядаючи ту обстанову почтової канцелярії. Собачка між тим здаєсь пізнала, що панна належить до комнати; перестала воркотіти, прндріботїла до середини і за одним скоком найшла ся на ерарнім ліжку, де звинула ся в клубок як їжак і хотіла віддати ся свому звичайному спаню.

— Сего вже за богато! — крикнула Ліна і зігнала пса палицею з ліжка. Тепер ворожнеча готова і собачка тяжко обиджена вибігла з урядового льокалю.

(Дальше буде).

Видання

Руского педаґоґічного Товариства.

у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові видання.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітий 80 с. *Нашим дітям ч. І. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. І. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брянчанінова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор Зьвірята домашні 80 с. Приятелї дітий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (третє цілком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Видання без образків.

*Молитвенник народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер:** Коротка історня педаґоґії 60 с. ***Китиця желань 2.** розширене видане 40 с. ***Читанка** ч. І., III., IV. опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий:** Попались. Рiздвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич:** Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко:** Кобзар для дітий 30 с. **Гордієнко:** Картагинцї і Римляни 20 с. ***Юлїй Верне:** Подорож довкола землї 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский:** Замітки до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р. 1894 4 К. **Др. Мандибур:** Олїмпія 40 с. **Віра Лебедова:** Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. ***Мальота:** Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с. ***А. Глодзїньский:** Огород шкільний 1 К. 20 с **Сальо:** Непос, учебник для III кляси ґімназ. 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef:** Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.:** Робінзон неілюстрований 20 с. **С. Нижанковский:** Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпрової Чайки:** Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси України 40 с. **Барановский:** Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич:** Від Бескида до Андів 20 с ***Ів. Франко:** Абу Каземові Капцї 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка:** Короткий огляд руско укр. письменства 30 с. ***Т. Шевченко:** Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко:** Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова:** Малї герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка:** На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка:** Дарунок для дітий 40 с., опр 60 с. ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский:** Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко:** Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р:** Подорож до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. ***А. Кримский:** Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії Руси-України. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка:** Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін:** Байки 30 с. ***Марко Вовчок:** оповіданя І. часть 30 с.; опр. 44 с. ***Марта Борецка.** істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалїв Стефан:** На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский:** Народні Думи з поясненями, І. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой:** Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми С. Кониського:** 30 с., опр. 44 с. *Покараня Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна. І. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. *Малий сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич:** Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дївчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї,** Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлїйскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глїбова:** Байки 10 с. ***В. Чайченко:** Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпрової Чайки,** Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ порученний до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарнї Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Видання ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Ивасюка. (Телефона ч. 527).